

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
Box 1070
462 28 VÄNERSBORG

Göteborg 17 januari 2014

Mölndalsåns vattenråds yttrande i mål M900-13 angående ansökan om tillstånd för ombyggnad av Stensjö dämme och Grevedämnet samt rensningar m.m. ävensom tillstånd till anpassad tappning för att förebygga skador av höga vattenföringar i Mölndalsån.

Mölndals stad och Mölndals Kvarnby har till Mark- och miljödomstolen lämnat in en ansökan om att få tillstånd för anpassad tappning i Mölndalsån. Ansökan berör Mölndalsån, Stensjön, Ståloppet och Rådasjön i Härryda och Mölndals kommuner. Mölndalsåns vattenråd (se bilaga) har av Mark- och miljödomstolen getts tillfälle att senast 2014-01-17 inkomma med sina synpunkter.

Föreslagna åtgärder och reglering av vattenstånd kommer att påverka förhållandena i Rådasjön, Stensjön och dess omgivning i Härryda och Mölndal inklusive Rådasjöns naturreservat.

De åtgärder som avses genomföras vid Stensjö dämme och nedströms Stensjön i syfte att kunna öka avtappningen från Stensjön vid låga nivåer anser vattenrådet vara motiverade och dessa åtgärder i sig bör inte påverka vattensystemet uppströms negativt. Ur ekologisk synvinkel är det dock väsentligt att botten, kanter och anläggningar utformas/anpassas till vattenlevande organismer så att de har förutsättningar att fortleva, vandra och utvecklas så att vattendirektivets krav uppfylls.

Konsekvenserna av den föreslagna utvidgningen och muddringen av Ståloppet bör dock utredas ytterligare. Om de i ansökan redovisade åtgärderna genomförs för att som tänkt bättre kunna nyttja Rådasjön o Stensjöns volym för att minska risken för översvämning nedströms kan naturliga processer som erosion och kanalbildning bidra till att öka vattenföringen genom Ståloppet. Grävning och muddring bör så långt möjligt undvikas.

Rådasjön består med flera ekosystemtjänster (dricksvatten, biologisk mångfald och friluftsliv/rekreation). Hur dessa ekosystemtjänster påverkas av åtgärden framgår inte av ansökan. En sänkning av sjön under badsäsong (maj-sept.) kan påverka friluftsliv och rekreation negativt. En sänkning riskerar att omöjliggöra bad för småbarn vid till exempel Hästviken (Råda säteri), eftersom botten får ett kraftigare djup direkt utanför den grunda stranddelen. Hästviken är en kommunal badplats med simskola som är mycket välbesökt av barnfamiljer. En nivåstudie som visar botten och olika vattennivåer behöver presenteras för alla badplatserna. Om påverkan sker behövs ett förslag på hur den negativa effekten ska undvikas/kompenseras. Det behöver också redovisas om skridsko-/skidåkning på sjön vintertid samt roddklubbens verksamhet påverkas negativt.

Ur biologisk synpunkt är det viktigt att redovisa effekterna på sjöns arter och bottenfaunan. Hur påverkas vassbälten samt strand- och sumpskogar, bl a är klubbalen i strandskogen väldigt viktigt för artrikedomen i naturreservatet runt Rådasjön. I Härryda kommuns Naturvårdsplan är Rådasjöns naturreservat utpekade som ett Hänsynsnivå 1- område. Den riktlinje som gäller är att "Ny exploatering inte får förekomma och att exploatering i närheten inte får ske så att utpekade värden hotas." Vilka värden som finns i naturreservatet framgår bland annat i reservatsbeslutet och dess skötselplan. Vattenrådet anser att ett klargörande behövs om utpekade värden inom området hotas. Om det gör det kan dispens från reservatsföreskrifterna behöva sökas hos miljö och bygglovsnämnden.

Sjöarna når återkommande nivåer så att vatten tillförts sumpskogar och andra låglänta partier vilket gynnar biologiska värden i dessa områden. Utbredningen av dessa översvämningsområden vid olika vattennivåer bör redovisas. Ett bra underlag skulle kunna vara den stora och omfattande rapport kring Mölndalsåns avrinningsområde som Mölndalsåns vattenråd tog fram 2011 "*Vattenmiljöer i Mölndalsåns avrinningsområden – en resurs för människor och ekosystem*" (Nolbrant 2011) där det finns en samlad beskrivning av ex. naturförhållanden, skyddsvärda arter, friluftsvärden, hydromorfologi, ekologi, påverkan och förslag till åtgärder.

Det är viktigt att sjöarnas och vattendragens hydromorfologi bevaras och säkerställs. Om hydromorfologin är påverkad negativt är riskerna stora att inte EU:s vattendirektivs krav på "god status" kan nås. Detta innebär att man vid tillståndsprövning inte kan ge tillstånd till åtgärder som försämrar hydrologin. Det kan även bli aktuellt med återställningsåtgärder i vattendrag och sjöar som har en stark påverkad hydrologi eller att man tvingas ompröva vissa tillstånd som exempelvis gamla vattendomar.

Vattenrådet inser att översvämningar i Härryda, Mölndal och Göteborg kan medföra stora ekonomiska konsekvenser och kan äventyra viktiga samhällsfunktioner samt att det också är viktigt att regleringen sker på sådant sätt att tillgången på råvatten av god kvalitet för Mölndal och Göteborg säkras. Om sjön översvämmas ofta kan det vara svårt att uppnå då färgtalet höjs och bl a mikrobiologiska föroreningar tillkommer. Rådasjön är huvudvattentäkt för Mölndal och en viktig vattentäkt för Göteborg.

Vattenrådet anser att redovisningen av alternativa åtgärder är bristfällig. Det behöver utredas och redovisas vilka alternativ som finns för att minska riskerna för samhället skadliga översvämningar. Sådana åtgärder skulle kunna vara skapande/återställande av våtmarker/svämplan längre uppströms i vattensystemet och vid den i Mölndal tillrinnande

MÖLNDALSÅNS VATTENRÅD

Källeredes-/Balltorpsbäcken Även åtgärder i form av fördröjning av dagvatten från byggnader och hårdgjorda ytor i samhällen inom avrinningsområdet bör utredas och genomföras. Åtgärderna måste även ses och hanteras sammantaget med övriga ”översvämningståtgärder” som berörda kommuner planerar och har genomfört inom Mölndalsåns vattensystem vilket ej skett i ansökan.

Mölndalsåns vattenråd verkar för att vattnet inom Mölndalsåns avrinningsområde uppnår och håller en god ekologisk och kemisk status enligt vattendirektivet och framhåller betydelsen av att alla krav vad gäller dessa uppfylls. Ett väsentligt krav gäller fria vandringsvägar, som bör komma upp som ett krav när det gäller åtgärder.

Vattenrådet önskar få ärendet på fortsatt remiss och få inkommande inlagor för kännedom och yttrande.

För Mölndalsåns vattenråd
Kajsa Hamnén
ordf.

/ Monica Dahlberg
sekr.

Representanter i Mölndalsåns vattenråd

Organisation/Kommun	Ledamot	Ersättare
Bollebygds kommun	Gun-Britt Ottosson	
	Ulla Henskog	Jenny Forsberg
Härryda kommun	Bengt Johansson	Sven Johansson
	Thord Lundin / Lars Wilke	Karin Meyer
Mölndals stad	Kajsa Hamnén, ordf.	Kaj Johansson, v. ordf.
	Agneta Thörnqvist	Göran Werner
Göteborgs Stad	Kia Andreasson Kommunstyrelsen	
	Inger Kjellberg Kretslopp & vatten	Lena Blom Kretslopp & vatten
Lerums kommun	Magnus Lansensfeldt	Olle Adolfsson
	Gunilla Rådman	Åsa Bergsten
Mölndals Kvarnby	Per Palmér	Thomas Ericsson
Lantbrukarnas Riksförbund	Roger Persson	Anders Olsson
Södra Skogsägarna	Stig Samuelsson	Jan Johansson
Naturskyddsföreningen	Michael Nilsson	Leif Lithander
Mölndalsåns fiskeråd	Kerstin Jönson	Jack Olsson
Sportfiskarna	Niklas Wengström	
Göteborgsregionens kommunalförbund / Göta älvs vattenvårdsförbund	Monica Dahlberg, sekr	